

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

קב"ה
שנה ג'

פרשת משפטים
תשפ"ו

אסיפת הורים

יום רביעי וארא תשפ"ו

דברים שנאמרו אחרי
לימוד הדף גמרא

שו"ת בשיעור לבחורים

יום חמישי פרשת יתרו תשפ"ו

לשמיעת השיעורים

קול ברסלב: 1212-444-9191

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: ushiseb@gmail.com

אסיפת הורים יום רביעי וארא תשפ"ו

ההתאספות

לשוחח עם הקב"ה, תגיד לי עוד פעם, האם אני יכול לשוחח עם הקב"ה, מתי אני יכול לעשות את זה, ואיך אני עושה את זה, ומה אני צריך להתלבש כשאני עושה את זה, איפה אני צריך לעמוד, כמה זמן זה צריך לקחת, האם זה חייב לבוא עם הרגשים. אבל אנחנו ששמענו את זה כל כך הרבה פעמים יכול להיות לפעמים שהעצה הזאת התיישנה אצלנו, וכבר העלה אבק, לפעמים אבא שולח את בנו לתלמוד תורה, ומשהו קרה שהבן שלו הגיע לאיזה סכסוך עם המלמד, הבן שלו התעמת עם הנהגה אוטובוס של התלמוד תורה, לבן היה תקרית עם האיש שעובד במטבח בתלמוד תורה, ואז ההורים מנסים עצה זו ומנסים עצה זו, ויכול להיות ששכחו מהעצה של כל העצות, לגשת לפינה ולהגיד: רבש"ע לבן שלי היה תקרית עם המלמד שלו, לבן שלי יש עכשיו תקרית עם חבר בכיתה, והחבר פשוט יורד לו לחיים, כבר הלכתי להורים של הילד והם אמרו שהילד שלי אשם, רבש"ע מה אני יכול לעשות, אנחנו חסידי ברסלב צריכים לזכור דבר ראשון לפנות אל הקב"ה.

ההורים יחזקו זה את זה בעצה של תפילה

אם אדם זוכה הוא יוצא קצת לטייל ולשוחח עם הקב"ה, עכשיו בחורף זה קצת קשה, אז אפשר לבוא לבית המדרש, להתעטף עם הטלית, ולפתוח את הפה אל הקב"ה, רבש"ע אני לא יודע מה לעשות עם הבן שלי, אני לא יכול לראות איך הבן שלי לא מצליח, רבש"ע הבן שלי לא מצליח לקלוט את קריאת האותיות, את העברי,

ברוכים הבאים בשם השם, אברך את כל הנאספים החשובים כאן, לכל ההורים החשובים, ולכל האברכים הצעירים שהגיעו לשמוע דיבורים שיהיה בעז"ה אקטואלי בקרוב כשיכניסו את הילדים כאן במוסדות, זה דבר מאוד גדול שעושים כאן בשנים האחרונות, שכל השותפים נפגשים יחד, ההורים עם המלמדים, הרי הם מגדלים יחד את הילד, ובזמן הזה מדברים את הדברים החשובים, ההורים מיידעים את המלמד כמה שהוא צריך לדעת, והמלמד מיידע את ההורים בדברים שהם צריכים לדעת, המנהל ביקש שאבוא לכאן לדבר כמה דיבורים להורים, הגעתי כמה שעות נסיעה, ואדבר בעז"ה כמה דקות, לא אאריך בעז"ה, כבר מאוד מאוחר, צריך עוד לחזור כמה שעות נסיעה לעיר, אמרתי למנהל שאני רוצה לצאת מכאן בעשר בערב, אני רוצה להיות בבית בשתיים עשרה בלילה, ב"ה שאנחנו מתאספים בכל ליל שישי ומדברים, וכמעט בכל שבוע מדברים מחינוך, ואפשר לדבר מחינוך יום ולילה דרשות על גבי דרשות, אבל כעת נדגיש כמה נקודות קטנות בענייני חינוך במיוחד לאסיפת הורים.

העצה לחינוך – התבודדות

הדבר הראשון שצריך לדבר כשאנשי שלומינו מתאספים, זה להוציא את העצה הישנה והותיקה שעליה נשענת כל חסידות ברסלב, רבינו נתן לנו עצה נפלאה, של תפילה והתבודדות, בן אדם זר ששומע מעצה זו לראשונה, הוא פשוט קופץ ממקומו כאילו נשכו נחש, וכי אני יכול

מפרק את השלום בית, כל אחד מאשים את השני, וצריך לזה המון תפילות וסבלנות, בואו נחזור להשתמש עם העצה שכל כך ריגשה אותנו כששמענו אותה.

המלך קורא לנו

רבינו מספר מהחכם והתם בספורי מעשיות, שבשעה שהתם שמע שהמלך קורא לו, הוא אמר להם בלי ליצנות, וכשענו לו שזה אמת בלי ליצנות הוא תיכף נתמלא בשמחה ורץ למלך. אותו דבר זה איתנו כששמענו שהמלך קורא לנו, שיש לנו אפשרות לדבר עם הקב"ה, לא האמנו, אבל כשיודעים שזה נכון צריך לרוץ אל המלך ולדבר איתו.

חייבים מורה דרך

אני רוצה לדבר מנקודה נוספת וחשובה מאוד, הניסיונות גדלים מאוד, הם גדלים מיום ליום, ואין לנו מושג מה יהיה בעוד שנים, ולכן מאוד מאוד חשוב שהאבא יכניס אצל הילדים את המושג של 'לשאול מורה דרך על כל דבר', שהבית היהודי יתנהל על פי שאלת חכם, על כל דבר ילכו לשאול את הדיין, את הרב, את המורה דרך, שהבית יתנהל לפי התורה, גם אם ההורים בעצמם יודעים תשובה על כל השאלות, אבל יכול להיות שהילדים לא ידעו, והם יחשבו שהם יכולים להסתדר לבד, בואו נדבר בצורה פתוחה, אנחנו יושבים כאן ביחד חברים שהגענו והתקרבו למוהרא"ש, יש כאן הורים לילדים שהם התקרבו למוהרא"ש עוד לפני, ומריבוי הדרשות ששמעו הם כל כך ברורים מה לעשות בכל דבר, מוהרא"ש נתן לנו מהלך המחשבה ודרך החיים, ואין מה לשאול יותר, זה נכון שמוהרא"ש הסתלק וזו אבידה גדולה, אבל הוא השאיר לנו דרך ועצות ושכל, ובערך פחות או יותר יש לתלמידיו שכל ודרך איך להתנהג, אבל עוד מעט הילדים מתחתנים, ומי יגלה

רבש"ע מה עושים, תעזור לנו, וניגשים לקופת צדקה להכניס כמה פרוטות לצדקה ומבקשים, רבש"ע תעזור לבן שלי, הוא נכנס לעימות עם ילד אחר, וכבר נסיתי לעשות את זה ואת זה ולא הצלחתי, רבותי, לדבר עם הקב"ה ולשוחח איתו, זה יסוד היסודות אצל רבינו, אין משהו יותר חזק מתפילה, וכשאבא ואמא משוחחים בלילה אחרי שהילדים נרדמו, ומתחילים לשאול אחד את השני, מה עושים עם ילד זה, ומה עושים עם ילד זה, חייבים ההורים לחזק אחד את השני, האבא יחזק את האמא והאמא תחזק את האבא, ויגידו אחד לשני, נשתמש בעצה הישנה, נוציא את התהלים ונגיד מזמור תהלים, נבקש מהקב"ה שיעזור לבן שלנו, הלב שלו סתום הוא לא מבין תורה, והוא נמשך לדברים לא טובים, רבש"ע תעזור לנו.

ידינו קשורים – אבל הפה פתוח

לפעמים ההורים רואים אצל הילדים דברים לא כל כך עדינים והם אובדי עצות, כי אם נכה את הילדים זה יהיה רק יותר גרוע, רבינו לא מרשה להרביץ לילדים, רבינו קשר לנו את הידיים ואין לנו מה לעשות, אבל רבינו פתח לנו את הפה, ואנחנו יכולים לדבר, הייתי היום בתלמוד תורה ברוך השם, ואחד המלמדים אומר לי, אם רבינו היה מרשה להרביץ, איזה מכות הוא היה נותן באותו יום, אבל רבינו קשר לנו את הידיים, אני אומר את זה לילדים שלי, כמה אתם צריכים להודות להקב"ה שאני התקרבתי לרבינו, אחרת לא היה נשאר ממכם עצם אחת שלימה... צריך לזכור שרבינו באמת קשר לנו את הידיים אבל הוא פתח לנו את הפה, ותפילה והתבודדות זה לא רק לחינוך הילדים, זה לכל נושא, אבל חינוך זה הדבר הכי חשוב לבית היהודי, זה הכי תופס את האדם, זה נכון שאם אין ליהודי פרנסה הכל קשה לו, אבל אם אין לו נחת מהילדים זה מסעיר אותו לגמרי וזה יכול לפרק את הבית, זה

לשאול ואתם יודעים טוב מה כן ומה לא, חייבים לשאול למען הילדים, לאחוז חזק בראת שמים, להגיד לילדים, יש לנו רב, יש לנו דיין, זה מאוד מאוד חשוב לחינוך הילדים, כי עוד מעט הם יוצאים מהקן, כל ילד הולך לגור במקום אחר, וההורים מתחילים למרוט שערותיהם למה הבן שלי עושה כך, למה הבת שלי עושה כך, הרי אתה לימדת אותם את האתר של היתר. COM ולימדת אותם להשתמש ב A.I. תלמד אותם להיות חיים מתוקים, צריך להכניס בילדים שהחיים מאוד מתוקים אם שואלים רב על כל דבר.

לא לזלזל במחנכים

יש עוד נקודה שאני רוצה לדבר כאן, אפשר לראות משהו מעניין, שני הורים שולחים את הבחורים לישיבה, אני לא מדבר מהישיבה כאן בקריה, אני מדבר מארץ ישראל, כך יהיה לכם יותר קל להקשיב מה שאני מדבר... בחר אחד נדבק חזק למגיד שיעור בישיבה, ושואל אותו כל דבר ומקשיב לדברי המגיד שיעור, והשני צוחק מהמגיד שיעור ואומר שהוא גם יכול להיות מגיד שיעור, ואני עומד בצד וחושב מי גילה לבחור הראשון שהמגיד שיעור יכול למכור לו עצות טובות לחיים, והגעתי למסקנה שזה משהו שהילד הרגיש בבית שלו, אנשי שלומינו היקרים תחדדו אוזניים ותקשיבו עוד כמה דקות למה שאני אומר, אני תיכף הולך... אחרי שאני הולך תחשבו שוב כמה שאני אומר לכם עכשיו, הילד שלך יכול לקבל מהמגיד שיעור שלו, מהמנהל שלו, מהמלמד שלו, ואותו דבר הילדה מהמחנכת והמנהלת, רק כמה שאתה אווז מהם, אם אתה אווז מהמגיד"ש הבן שלך יוכל לקבל ממנו, אם אתה חושב שהמגיד"ש הוא אברך צעיר שלא יודע כלום מהחיים שלו, גם הבן שלך יחשוב כך, גם אם אתה לא אמרת מילה לבן שלך, זה יכנס בהם, אני לא אומר לך שתחשוב

להם שצריך לשאול מורה דרך, אברך לבד לא יכול לתת אימון בעצמו, אם הוא ישמע את זה מהוריו שוב ושוב, אנחנו עושים ככה כי שאלנו ואמרו לנו לעשות כך, אז הילדים ימשיכו לעשות את זה וגם ישאלו.

לא לאסוף את כל הקולות וההיתרים

אברך אחד אמר לי, שאצל אבא שלו בבית יש אתר שנקרא WWW היתר. COM. אולי זה רק ביטוי כזה ואין באמת אתר כזה, הוא אומר שעל כל דבר בבית שרוצים פונים לאתר הזה, למשל יש קהילה מסויימת או עדה מסויימת שמקילים בתענית צום גדליה, ולאברך הזה אין כלום עם אותה קהילה, אבל הוא מבקש מהאתר של 'היתר' שיביאו לו היתר לא לצום ביום זה, והוא מוציא לו היתר מאותה קהילה ששם לא מקפידים לצום כדי שיהיה כח ביום כיפור, ואחרי זה במנהג הכפרות הוא פונה לאתר לקבל היתר, ואז הוא מוציא לו היתר שבקהילה מסויימת עושים כפרות עם כסף ומספיק לקחת רבע דולר, אחרי זה ביום הקדוש הוא פונה לאתר שאומר לו שמספיק לשבור את הצום מיד בזמן הגאונים, הרי לא יכול להיות שאותה קהילה ששוכרת את הצום בשעה זו הם גויים, הם יראי השם, אחרי זה בתפילת מעריב הוא פונה לאתר שאומר לו לעשות כמו חב"ד שלא אומרים ברוך ד' לעולם, אחרי זה בנוגע לזקן, הרי לא יכול להיות שכל אלו שנוגעים בזקן הם לא יהודים, ומיד האתר מוציא לו היתר, האברך מספר לי שכן הם עושים על כל דבר, אם רוצים לאכול הכשר פלוני מותר הרי קהילה פלונית אוכלת את זה, ואת החלב הזה אוכלים במקום ההוא.

ללמד את הילדים לשאול

אנשי שלומינו היקרים, מה שאני אומר לכם כאן זה לא בדיחה, יש נסיונות כבדים מאוד בחוץ, וגם אם לכם אין מה

לכל מילה, ותקשיב למה שהוא אומר, הוא יספר לך מהבעל שם טוב, הוא ידבר איתך מנטילת ידיים ושאר דברים טובים.

אחרי הכל – העצה היחידה שיש

ואני חוזר למה שהתחלתי, לעצה של תפילה, יש פסוק במשלי 'אין חכמה ואין עצה ואין תבונה לנגד השם', יש אפשרות לדרוש את המילים לפי שפות אחרות, כמו שחז"ל דרשו על תפילין שצריך ד' פרשיות כי כתוב 'טפת' טט בכתפי שנים ופת באפריקי שנים, אם ככה מותר גם לדרוש באידיש כמו שמותר לדרוש באפריקה, באידיש אחד זה איין, 'אין עצה ואין חכמה ואין תבונה', יש רק עצה אחת וחכמה אחת ותבונה אחת, 'לנגד השם', לעמוד לפני השם ולבקש ממנו, רבונו של עולם תעזור לי שהילדים שלי יהיו יראי השם, הרי אני כבר ניסיתי כל כך הרבה עצות, וכבר שילמתי כל כך הרבה טיפים למלמדים ולמחנכים, רבש"ע יש לי עצה אחת ויחידה, לפנות אליך שתעזור לי.

להעריך תלמידי חכמים

בשולחן שבת תעריכו את התלמידי חכמים, אל תגידו לילדים שהיום הכל בלוף, הכל שחיתות, אין רבנים וכו', כי אז הוא מתחיל לעלות עם זה מעלה מעלה, לכל הצדיקים מהדרות הקודמים, עד שמגיע לכפירה רח"ל, אני אומר לכם דברים שאנשים סיפרו לי איך הם חשבו כשאמרו להם שהכל בלוף, אם הייתם אומרים בשולחן שבת שכסף זה בלוף, זה ממש א מחיה, אין שקר גדול יותר מכסף, אין שקר גדול יותר מכבוד, הרי עוד מעט מכניסים את כולם לאדמה, ורבנים ודיינים הם לא בלוף, אל תפנו לאתר WWW היתר... כי אז תזלזלו בכל התורה כולה רח"ל, כשהרבנים מתחננים אליך שלא תכניס את הטלפון הביתה אל תזלזל בהם, הם מתכוונים לטובתך, אולי אתה חושב

עכשיו שהמלמד של הבן שלך הוא ל"ו צדיק, אבל אתה צריך לחשוב שהמלמד הזה יכול לתת לכן שלך את הלימוד הכי טוב, אם זה לימוד משניות וסיפורי צדיקים ומידות טובות, יכול להיות שהוא אמר פעם מילה לא נכונה, אפשר לגשת למנהל ולדבר איתו על זה, אני הייתי עכשיו בארץ ישראל וראיתי את זה, יש בחורים שנדבקים למגיד שיעור ומקבלים ממנו דברים טובים, על אף שהמגיד שיעור למד כאן בשיבה לפני כמה שנים, וזה כי ההורים אמרו להם, תתקרב למגיד שיעור, הוא יתן לכם עצות לחיים מה שהוא שמע ב'היכל הקודש', ואחרי זה יש בחורים שצוחקים ואומרים שרואים לבד ב'אשר בנחל', שצריך לגרוס ח"י פרקים משניות ושצריך להתבודד, והוא חושב שהוא יודע יותר טוב מהמגיד שיעור.

מרגישים בלב אם מעריכים

אני מבקש ממכם תתבוננו בזה ותעשו לעצמכם חשבון הנפש, ואני אומר לכם שאפשר עדיין לתקן את זה, זה משהו רגשי שעובר לילדים אוטומטי, כמו שבעל מרגיש אם אשתו מעריכה אותו, והאשה מרגישה אם הבעל מעריך אותה, השבוע הגיע אלי אברך ושאל, עשיתי טעויות בחיים, לא דיברתי אליה יפה וכו', איך אני יכול להראות כרגע שאני מעריך אותה, מה לקנות לה, ומה להגיד לה, אמרתי לו שזה לא קשור לקנות ולא קשור להגיד, זה קשור לרגש, היא תרגיש אם אתה מעריך אותה, שני חברים מרגישים אחד את השני, תלמיד ורב מרגישים אחד את השני, אותו דבר זה בנוגע להורים וילדים, אני מדבר אליכם אבל אני מדבר גם אלי, גם אני שולח את הילדים למוסדות, ואני מבקש מהקב"ה שאתן אימון במלמד הצעיר שנכנס עכשיו להיות מלמד, אני ביררתי לפני זה שהוא בריא בנפש ושהוא ירא שמים, אבל הוא אברך צעיר מה הוא יודע, בכל זאת אני אומר לילד שלי, יש לך מלמד טוב, תציית

יכול לענות להם, השארתי בבית אשה עם ילדים קטנים שלא מפסיקים לבכות, היא אמרה לי ללכת לאסיפת הורים, אבל שלא אתעכב אחרי זה עוד דקה עם פלוני ועד דקה עם פלוני ובסוף כבר נהיה בוקר, אני אומר לכם שיש דרך להגיע לראש ישיבה, לא צריך ללכת לאתר WWW היתר וכו', אפשר לשלוח שאלה ובעז"ה אענה לכם, כשמגיע מכתב של עשר שאלות אני חושב שאענה יותר מאוחר ובסוף אני שוכח, או שתבואו לישיבה ונדבר, יש שעות שמקבלים קהל בישיבה, אנחנו נמשיך לבקש מהקב"ה ובעזרת השם נצליח עם הילדים, נזכרתי מעוד כמה דברים שאני רוצה לדבר, ונדבר בעזרת השם בשיעור ליל שישי.

שיש לך סינון, הילדים שלך יראו לך בדיוק איך פותחים את הטלפון.

שלום בית למען הילדים

שכחתי לגמרי מאחד העיקרים, אחד הדברים החשובים ביותר למען הילדים זה שלום בית, אם הבעל והאשה צועקים אחד על השני, זה מבלבל לגמרי את הילדים, הילד מאבד כל טיפה של בטחון עצמי, והוא נהיה מבלבל לגמרי לכל חייו, אני לא מדבר כעת מה הנשים צריכות לעשות, אבל אני מדבר אליכם, אתם תדברו יפה בבית, לפני שאני יוצא אני רוצה להתנצל שאני חייב ללכת הביתה, וכל פעם שאני מגיע למקום כזה בין אנשים מאוד כואב לי, שאנשים רוצים לשאול שאלה ואני לא

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

יזכה לסיים, כי יש ימים שיש קשיים ולא יצליח ללמוד, ואז הוא יחכה למחזור הבא בש"ס... אני מבקש ממכם תתחילו עכשיו ללמוד גמרא.

מנחות דף ד.

למדנו היום על קרבנות המכפרין לאחר מיתה. וכל שכן מי שעדיין חי הוא יכול לתקן הכל ולכפר הכל, כל עוד שהנר דולק אפשר לתקן.

רבינו גילה לנו שמי שלומד דף גמרא בכל יום אי אפשר להזיק לו. אם יש לך איזה סכסוך עם משהו, תקבל על עצמך ללמוד דף גמרא בכל יום, ואז יהיה לך טוב בזה ובבא.

מנחות דף ה.

לומדים כל יום דף גמרא, זה לוקח רק כמה דקות, אבל זוכים על ידי זה למצוא את הקב"ה, אנשים מחפשים את הקב"ה, איפה הקב"ה נמצא, אפשר למכור לאנשים דברי הבל, ואפשר להגיד להם כל מיני עניינים של קבלה וכו', והאמת הוא שהקב"ה נמצא בתורה הקדושה, אל תתנו לאף אחד להטעות אתכם, תקחו את הגמרא ותתחילו ללמוד, אם אתם מבינים הרי טוב, ואם לא מבינים, תתחילו להגיד את המילים, ובסוף תבינו.

מנחות דף ו.

ב"ה שהתחלנו מסכתא חדשה,

מנחות דף ב.

אשרינו שזכינו ללמוד גמרא, יש לנו התחזקות גדולה היום מהתנא ר' שמעון, שאומר שהקרבן לא נפסל אף אם היה לו מחשבה לקרבן אחר, אם מעשיו מוכיחין שהתכוון לקרבן זה. זה חיזוק גדול בשבילנו, גם אם חשבנו מחשבות רעות, ולא חשבנו מה שצריך לחשוב, והמקטרגים מגיעים לקטרג, אבל המעשים מוכיחים עלינו, למה אנחנו מגיעים לבית מדרש, ולמה אנחנו מניחים תפילין, זה מוכיח עלינו שאנחנו רוצים להיות טוב.

מנחות דף ג.

כבר דיברנו מזה אתמול, כשיהודי מגיע לבית מדרש והוא לומד דף גמרא, והוא מניח טלית ותפילין, גם אם הוא עשה כל מיני דברים לא ראויים, אי אפשר יותר למקטרגים לקטרג כלום, כי מעשיו מוכיחין שהוא רוצה להיות ירא שמים.

הלוואי שתלמדו כל יום את הדף גמרא, אני יודע שיש בחורים שחושבים שבשנה הבאה כשיתחילו שוב את הש"ס, הם יתחילו ללמוד ש"ס כסדרן, לכן אני רוצה להגיד לכם, שמי שיתחיל עכשיו איתנו מנחות, יוכל להתחיל את הש"ס בשנה הבאה ואף לסיים, אבל מי שרוצה להיות פרפקציוניסט, וללמוד רק מההתחלה, הוא בסוף יפול ולא

מנחות דף ח.

- התיקון הכי גדול לימי השובבי"ם זה לימוד גמרא, מוהרא"ש מביא שקבוצת בחורים הגיעו לקדושת ציון מבאבוב זי"ע, הוא היה עסוק מאוד עם בחורים לסייע להם בעבודת השם במסירות נפש גדולה, והם ביקשו ממנו שרוצים תיקון לעבירות, כעת הזמן של תיקון בימי השובבי"ם, אמר להם הצדיק, שילמדו כל יום דף גמרא, והוא ראה על פניהם שלא מרוצים מזה, הם היו בטוחים שהוא יתן להם איזה תיקון שצריך לעמוד עם הראש למטה והרגליים למעלה, ולצום, וללכת למקווה קר, אמר להם הצדיק, אתם מחכים שאתן לכם תיקון של תעניות וסיגופים שלא יעזור לכם, אני נותן לכם את התיקון הכי גדול, לימוד התורה הקדושה, המאור שבה יחזירנו למוטב, מי שלומד תורה, הקב"ה רוחץ אותו מכל העבירות שלו.

מנחות דף ט.

- אשרינו שזכינו ללמוד גמרא, אי אפשר לתאר בכלל מה זה אומר, שכן אדם מתייגע קשה בעבודתו לפרנסתו, והוא גונב זמן מכל היום הקשה שלו כדי ללמוד גמרא, חז"ל מספרים לנו [יבמות קכא.], שרבן גמליאל סיפר שהוא היה פעם בתוך ספינה, ומולו הוא ראה ספינה אחרת, והגיעו גלים סוערים והטביעו את הספינה, הספינה נשברה, ומאוד כאב לו על הת"ח שישב שם, כי הוא ראה שרבי עקיבא יושב שם, ומאוד הצטער מזה שר' עקיבא טבע, וסיפר רבן גמליאל, כשעליתי ליבשה הגיע ר' עקיבא לדון לפני בהלכה, שאלתי אותו, בני מי הציל אותך מהטביעה, אמר לי ר' עקיבא, דף של ספינה נזדמן לי ועל כל גל וגל נענית לו

הלוואי שכל הבחורים וכל האברכים וכל התלמידים יצטרפו ללימוד דף גמרא בכל יום, ממש חבל למי שלא מצטרף, ללמוד כמה שמבינים, ואם לא מבינים ושומעים רק את המילים או שאומרים רק את המילים זה גם טוב, זה הדרך הלימוד שקיבלנו במתנה מרבינו, אי אפשר לתאר כמה לימוד הגמרא מטהר ומקדש את האדם, אנשים מחפשים עבודות, מחפשים תיקונים, מחפשים סיפורים גדולים, קח את הדף גמרא ותגרוס את המילים, זה יקדש ויטהר אותך.

מנחות דף י.

- למדנו גמרא מעניינת היום, אבימי למד מנחות אצל רב חסדא, אפילו שאבימי היה הרבי של רב חסדא, אבל אחרי שאבימי שכח את מסכת מנחות הוא הלך לתלמידו ללמוד אצלו, והגמרא שואלת למה הוא לא ביקש מרב חסדא שיבוא אליו, אומרת הגמרא שאבימי ידע שככה הוא יבין יותר טוב, כפי שרש"י מבאר ש"געת ומצאת תאמין'.
- חז"ל אומרים לנו: יגעת ומצאת תאמין, יגעת ולא מצאת אל תאמין, אלו דיבורי חזוק גדולים, כי אנשים רוצים להיות יראי השם ברגע אחד, וחז"ל אומרים שזה לא הולך ברגע אחד, זה הולך עם המון יגיעה, לבקש עוד קצת מהקב"ה ועוד קצת, נופלים קצת, וקמים שוב ומנסים שוב, אבל בסוף הקב"ה עוזר.
- אנחנו בסוף ימי השובבי"ם, אנשים מרגישים אבודים, ולא יודעים מה לעשות, תקחו את הגמרא, אנשים חושבים שרק אם גורסים זוהר אפשר להתקדש, צריך לדעת שהגמרא קדושה כמו הזוהר, המשניות קדושים כמו הזוהר, תקחו גמרא ומשניות ותגרוסו, זה יקדש ויטהר אתכם.

אומר לנו שאם לא מבינים אפשר לגרוס.

מנחות דף יא.

• זה דבר כזה גדול, שרואים אברכים שעובדים קשה מאוד על פרנסתם, אבל באמצע היום עוצרים את הכל כדי לבוא ללמוד דף גמרא, אין משהו יותר גדול מזה, ר' חיים ויטאל שאל את הרבי הגדול שלו האריז"ל, מה יעשו בדורות האחרונים עם כל התיקונים הגדולים שתיקנת לעשות לכפרת עוונות, הרי האריז"ל תיקן תיקונים גדולים וקשים על כל חטא וחטא, ענה לו רבו, יבוא דור שהאנשים יהיו כל כך חלשים, וכל פעולה קטנה שאדם יעשה, כמו לקחת גמרא ללמוד דף גמרא, זה יעשה לו את התיקונים

• ברוך השם שזכינו ללמוד קצת, אם זה נחשב ללמוד... כל מה שאנחנו לומדים כאן זה רק בגלל המתנה שקיבלנו מרבינו, בגלל דרך הלימוד, כי רבינו אמר שמספיק להגיד, ואם מספיק להגיד מותר גם להבין קצת, אבל אם היינו צריכים להבין באמת בהבנה עמוקה, היינו צריכים לחזור שנה שלימה על הדף של היום, כי תמיד אפשר לחתור יותר עמוק ויותר עמוק.

• כדאי לעשות עוד סדר בלימוד בש"ס כסדרן, יש היום גמרות נהדרות, עוז והדר עשו עבודה נהדרת בגמרא המנוקד, מי שרוצה שיקנה לעצמו ש"ס כזה, והוא יכול לשבת בבית ולשמור על הילדים ולגרוס גמרא, ולזכות לטהרה ולקדושה, להזדכך מכל הקליפות, אין משהו שיותר מקדש מזה.

מנחות דף יב.

בראשי, והצדיקים אמרו שרמוז כאן דף גמרא, שעם זה אפשר להינצל מכל גל וגל, עם הדף גמרא אפשר להינצל מהטביעה.

• רבינו מספר בסיפורי מעשיות בסיפור של הזבוב, שכל עוד שיש לאדם את הדף גמרא, הוא לא צריך לפחד מכלום, הדף מגן על האדם מכל הקליפות וכל הטומאות וכל הנסיונות, בחורים יקרים ואברכים יקרים, תלמדו כל יום דף גמרא, אל תלכו לישון לפני שאתם לומדים דף גמרא.

מנחות דף י.

• ללמוד דף גמרא בעשרים דקות ממש מעין עולם הבא, אני יודע את כל התוכניות שלכם לשנה הבאה, ואת כל הקבלות הטובות לשנה הבאה, אני יודע שאתה מתכנן בשנה הבאה ביום ג' סיון להתחיל שוב ללמוד דף גמרא בסדר הש"ס, כי אז מתחילים מחזור חדש בסדר הש"ס, אני רוצה להגיד לך חברי היקר לי מאוד, מה אתה רוצה שאגיד לך, אחי היקר, תתחיל עכשיו את הש"ס, אי אפשר לחכות ולהתחיל דווקא בתאריך פלוני, אולי הדיאטה עובדת ככה, רצית להתחיל דיאטה אחרי סוכות, אחרי זה ראית שזה לא הולך החלטת שתתחיל אחרי חנוכה, ועכשיו אתה אומר שזה לא משתלם כי מגיעים החגים פורים ופסח, אני חושב שתתחיל דיאטה בשנה הבאה בסיום הש"ס, אבל לימוד גמרא לא קשור להיום ולאתמול ולמחר, תלמד כל יום, ואם מגיע יום שאתה לא יכול להגיע לשיעור, אז באותו תגיד את המילים, רבינו נתן לנו דרך הלימוד, ואף אם לא מבינים אפשר לגרוס את התורה, רוב האנשים לא לומדים כי הם לא הבינו מה שלמדו, וכשלא הבינו הם התייאשו מללמוד, רבינו

ואז לבו נמשך יותר אל התורה, והוא רוצה יותר להבין את התורה, ובוכה עוד יותר כשאומר והאר עינינו בתורתך.

• אותו דבר זה בנוגע למצוות תשובה, יש שבאים בטענה, אתה אומר לאנשים שאפשר לעשות תשובה, ולכן אנשים לא מפחדים מעבירה, והאמת הוא בדיוק הפוך, כשמישהו חושב שהוא לא יכול לעשות תשובה, הוא כבר לא נמנע מעבירה, הוא חושב לעצמו, הרי אני בין כה אבוד, ומה כבר אפסיד מהעבירה, אבל כשיודע שיכול לעשות תשובה, והקב"ה יקבל אותו בחזרה, והוא נהיה כתינוק שנולד, ומעכשיו הוא מתחיל להישמר.

• באים אלי המון בחורים ואברכים ומספרים מה שעובר עליהם, מספר לי בחור שהוא לא מניח תפילין, כי פעם אחד שכח להניח, ואמרו לו שהוא כבר אבוד, אז מה יש לו להניח שוב, מישהו נכשל בעבירה, והוא חושב לעצמו אני בין כה בעל עבירה, ואמשיך לעשות עוד, אבל אם יודיעו לו שהוא יכול לחזור בתשובה, והקב"ה מחכה לו, הוא יפסיק מיד לעשות עבירות.

• נחזור לדרך הלימוד, אנחנו התחלנו פרק חדש, פרק שני במסכת מנחות, זה זמן טוב לקבל על עצמינו ללמוד כל יום דף גמרא, בלי גמרא אנחנו לא שווים כלום, מסתובבים אנשים שחושבים שהם אנשים חשובים, והם חושבים שהם יודעים הכל, ויש להם כל מיני הערות וטענות על צדיקים, אם הם לא פותחים את הגמרא בכל יום, מי הם בכלל? אתה לא מתבייש? אתה לא לומד גמרא ועוד יש לך מה להגיד על צדיקים? אתה אפילו לא יודע מהי פרשת השבוע, אבל אתה יודע להגיד איזה צדיק יותר גדול

• הדרך שלך, זכינו לסיים את הפרק הראשון במסכת מנחות, מזל טוב מזל טוב, ככה זה הולך, לאט לאט, עוד דף ועוד דף, לומדים דף ליום ועוד דף ליום, ואחרי שבע שנים זוכים לסיים את כל הש"ס, ולא צריך לחשוב עכשיו מסיום הש"ס, לא צריך לחשוב לא מאתמול ולא ממחר, רק מהיום, היום זכיתי ללמוד דף גמרא, הקב"ה טמון בגמרא, תבואו אל הקב"ה.

מנחות דף יג.

• אנחנו עומדים כעת בסוף ימי השוכבי"ס, כל אחד מחפש תיקון, התיקון הכי גדול זה לקבוע שיעורים בגמרא ובשאר חלקי התורה, על ידי דרך הלימוד של רבינו, רבינו לימד אותנו שכשלוומדים צריך להתמקד בעיקר על אמירה, לא לחשוב האם הבינו עד הסוף או לא, בוודאי ובוודאי שאנחנו רוצים להבין ואנחנו מבקשים על זה כל יום, שהקב"ה יפתח לנו את הראש להבנת התורה.

• אברך אחד אמר לי שמאז שהתחיל ללמוד בדרך הלימוד, הוא לא מבין על מה הוא צריך לבקש כל כך כשמתפלל והאר עינינו בתורתך, אמרתי לו שזה לא אמת בכלל, זה לא יכול להיות אמת, לא יכול להיות שבן אדם שהתחיל ללמוד בדרך הלימוד לא ירצה להבין את התורה, כי דרך הלימוד גורם לאדם לרצות יותר להבין ולרצות יותר ללמוד, זה מגרה את האדם ללמוד עוד ועוד תורה, זה לא גורם לאדם לא לרצות להבין, האברך יודע שכעת הוא לא מבין אז לכן הוא לא ישתמש בזה כתירוץ אלא ימשיך ללמוד גם אם הוא לא מבין על ידי דרך הלימוד, אבל זה לא פוטר את האדם מלימוד התורה, ואדרבה כמה שהאדם גורס יותר ויותר, הוא נהיה יותר נקי ורך,

התירון העצלני שכל אחד ואחד חושב על זה, מחר אתחיל ללמוד, מחר אתחיל דיאטה, מחר אפרק את הסוכה, מחר אנקה את הזבל, זה מחשבת פיגול, בן אדם מביא קרבן והוא לחוץ ואז הוא חושב מחר אני כבר אזורק את הדם מחר אני אוכל את הקרבן.

- רבינו מביא בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן רע"ב] שבן אדם צריך לדעת שיש לו רק את אותו היום ואותו השעה. מוהר"א"ש כותב הרבה במכתבים את הלשון 'לפי שאין השמחה ממתנת לאדם' [ממדרש תנחומא פרשת שמיני], מה אתה יודע מה יהיה מחר, הרבה אנשים חשבו על מחר ולא הגיעו למחר, תתפוס היום מה שאתה יכול, הכל רווח.

מנחות דף טז.

- יש עכשיו שלג גדול, ואנחנו צריכים ללמוד מזה התחזקות לעבודת השם, רואים על השלג שזה מגיע פירור אחר פירור, וכל פירור לעצמו הוא כלום, אבל בסוף נערם שלג גדול וזה עוצר את כל העיר, אותו דבר זה בלימוד התורה, עוד דף גמרא ועוד דף גמרא וזה מצטבר.
- כאן בעולם הזה הבן אדם חושב הרי אני שוכח את כל מה שאני לומד, אבל כשהיהודי יבוא לעולם האמת, הוא יראה את כל דפי הגמרא שלמד, לא רק הדפים, אלא את המילים, כל מילה של תורה חשובה עד מאוד בשמים. רבינו ביקש שנלמד גם ש"ס כסדרן, ויש אנשים שחושבים על מה ללמוד כסדרן, אני צריך לחזור כדי לזכור, הרי אתם לא זוכרים מה למדנו אתמול, תסיים את הש"ס ואז תחזור על כל הש"ס, ככה תעשה שוב ושוב.

מנחות דף יז.

בשמים! תתבייש לך, כלום שכמוך! אתה יושב בבית מדרש ואוכל מציות עם הערינג ואומר שהצדיק הזה היה יותר באצילות וזה היה יותר בזה... תיקח את החומש ותתחיל לעבור על הפרשה, אל תחכה ליום שישי, יום ראשון עד שני, ביום שני עד שלישי, וכן הלאה.

מנחות דף יד.

- למדנו היום על מחשבת פיגול, ר' נתן מספר [ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ד] שפעם אחת הלך עם רבינו, והלכו בשתיקה ולא דיבר מאומה, ובאמצע פתח רבינו את פיו ואמר: ס'האט א פנים אז מ'מוז זיך פון אן הרהור זייער היטן [יש לזה פנים שצריך מאוד להישמר מהרהור], ורבינו אמר את הדיבורים האלו בהתלהבות קודש ובתנועות מיוחדות. וכאן בגמרא אנחנו רואים עוצם פגם המחשבה.
- אנחנו רואים בסוגיית פיגול, שעיקר הפיגול הוא לאחר זמן, הכהן רק חשב על מחר, אעשה את זה מחר, במקום לזורק הדם היום, אזורק מחר, מיד מגיע אליו איסור כרת, אנחנו רואים מזה שבעבודת השם אסור לחשוב ממחר, צריך לעשות היום, אם תדחה למחר זה פיגול, למדנו השבוע בפרשה 'ושמרתם את המצות', ורש"י מביא דרשות חז"ל לשמור על המצוות, להיזהר לא להחמיץ, לא לדחות לאחר זמן כי אז נהיה חמץ ופיגול, לעשות עכשיו, אלך עכשיו ללמוד, אלך עכשיו לעשות חסד.

מנחות דף טו.

- כבר דיברנו אתמול שכל מחשבת פיגול היא שהאדם דוחה את העבודה למחר, אני כבר אעשה את זה מחר, זה דבר נורא, תעשה עכשיו, למה מחר,

שדברי תורה חביבים עליכם ביותר. מכאן מגיע השיר הזה.

יש לכל אחד אלף עיסוקים ביום, והוא חושב עוד מעט אלמד, עוד מעט אלמד, אשרי מי שזוכה לתפוס את הגמרא וללמוד, ולא לדחות את זה, ואם הוא לא מבין לכל הפחות לגרוס את המילים, רבינו נתן לנו דרך ללמוד, אי אפשר לתאר מה הדף גמרא יעשה לנו, אנשים אוהבים תיקונים מוזרים, תקחו את התורה זה התיקון הכי גדול, הס"מ מאוד מפחד מתורה, ובפרט הוא מפחד מלימוד גמרא, כי זה שורף אותו לגמרי, לכן הוא מנסה לדחוף לאדם כל מיני מצוות וכל מיני מניעות וקשיים, שרק לא יפתח את הגמרא.

חבל שלא מכניסים בכל הכוללים ובכל הישיבות את הדרך הלימוד של רבינו, אם זה היה קורה, לא היה נופל אף אחד מדרך התורה, כי מי שיושב בישיבה והוא לא מבין תורה, הוא משתעמם ומחפש משהו לספק את הנפש והולך לעבירות, אבל אם היה יודע שיכול לגרוס גמרא ולגרוס משניות, הוא נהיה מזה שבע והוא לא צריך ללכת לחפש דברים.

מנחות דף יט.

למדנו היום שצריך להסתכל על הפסוק שמקיים את עצמו ואת ואת חבריו, ולא על הפסוק שמקיים את עצמו ומבטל את חבריו. אסור לנו לבטל אחרים, דברי הגמרא הם התחזקות גדולה, איך להסתכל על האח שלי שהלך לאח של האדמו"ר שלי, הרי מה הסיבה שאנחנו הולכים לאדמו"ר, הכל זה רק כדי שיזכיר לי שוב ושוב שיש הקב"ה, מה הענין ללכת לצדיק, וכי הולכים אליו כדי שנזכה בלוטו, ומה נעשה אחרי שנזכה, כל מה שאנחנו נוסעים ליראי

עצרנו היום באמצע שאלה, כי סיימנו את הדף, והתירוץ הולך על כל הדף הבא, ובעז"ה מחר נתחיל כמה שורות מהדף הקודם, יש כאלו שאומרים שלא לומדים דף היומי בגלל זה כי עוצרים באמצע שאלה, ואני שואל וכי בגלל זה לא ללמוד בכלל? הרי הם לא לומדים, כמו אלו שאומרים שדרך הלימוד לא נחשב ללימוד, והאם לא ללמוד בכלל כן נחשב ללימוד? האם להקשיב לקווי נייעס כן נחשב ללימוד?

לפעמים יש בחור שלא מבין כל כך את הגמרא, ונפשו חשקה בתורה, והוא מצא שהברסלבר רבי אמר שלגרוס גמרא גם נחשב ללימוד התורה, הוא מתחיל לגרוס ומרגיש טעם גן עדן, מיד ניגש אליו יהודי ואומר לו, אני רק רוצה להגיד לך שלגרוס לא נחשב ללימוד התורה, יהודי יקר, למה אתה אומר את זה דווקא לבחור הזה, למה לא לבחור שיושב כבר חמש שעות ומשחק משחקים בטלפון שלו ולא פותח ספר, האם לשחק משחקים של רכבים בטלפון כן נחשב ללימוד התורה. אשרינו שזכינו ללמוד את התורה.

מה לומדים מהשיעור היום? למדנו שרוב המנונא אמר שהדין הזה שר' חנינא לימד אותו חשוב אצלו כמו כל הש"ס, רואים את אהבת התורה של רב המנונא, הוא שמע הלכה חדשה, זה כל כך חשוב אצלו, אנחנו צריכים ללמוד לעצמינו מה שאפשר, שהתורה תהיה הדבר הכי חשוב שלנו, וכשיש חשיבות לתורה, זוכים להיות תלמידי חכמים וצדיקים.

מנחות דף יח.

היום למדנו בגמרא על ר' אלעזר בן שמוע שזלגו עיניו דמעות ואמר אשריכם אשריכם תלמידי חכמים

במקדש, ורבינו אומר בליקוטי מוהר"ן בחלק א' סי' כ"ג שהצדיק נקרא מלח, הצדיק שהוא קדוש בברית נקרא 'ברית מלח', וחז"ל מלמדים אותנו לשים מלח על כל הדברים, והכוונה שאנחנו צריכים להתקשר תמיד עם הצדיק, בלי מלח אין כלום דהיינו בלי צדיק שנקרא מלח אין כלום, כי הצדיק מקרב אותנו להקב"ה, ובלי ההתקרבות לד' אין לנו כלום לא בעולם הזה ולא בעולם הבא.

מנחות דף כה.

• אולי יש לכם רעיון איך להכניס את הדרך הלימוד לעולם הישיבות והכוללים, הלוואי שזה יצליח, ממש חבל, בתלמוד תורה כולם מתחילים יחד, אחרי זה נופלים אחוזים בודדים, הילדים גדלים ונופלים עוד קצת, בישיבה קטנה נופלים החוצה אחוזים יותר גדולים, ובישיבה גדולה עוד יותר ובישיבה גבוהה עוד יותר, ואחוז קטן נכנס לכולל, ואנשים מסתכלים על התורה כמו הר גבוה, שלמה המלך אומר במשלי 'ועיני כסיל בקצה הארץ', הכסיל מסתכל על התורה כמו על קצה הארץ שאי אפשר להגיע לשם, אבל רבינו נותן דרך הלימוד לכל אחד, אפשר לעבור על הש"ס בגירסא, אפשר ללמוד המון משניות כל יום, ואחרי זה אפשר לעבור למדרש ולשאר חלקי התורה.

השם ולצדיקים זה רק כדי שיזכירו לנו שוב ושוב שיש הקב"ה בעולם, אספר לו מה שעובר עלי, והוא יגיד לי שזה מהקב"ה ושהכל לטובתי ושאיני אבקש ממנו, והנה הגיס שלי מצא את הגיס של האדמו"ר שלי ולקח אותו לאדמו"ר, נו, בשמחה, אפגש עם גיסי בשלום זכר, ואגיד לו מה ששמעתי מהאדמו"ר שלי והוא יגיד לי חיזוק ששמע מהאדמו"ר שלו, וזה מצויין, אבל אם אומרים שיש רק את האדמו"ר שלי, והאחרים הם כלום, על זה אמרו חז"ל כאן שלא לקיים את הפסוק המקיים את עצמו ומבטל את חבריו.

מנחות דף כ.

• אנחנו למדנו היום שאפילו עצים יכולים להיקרא קרבן, ואנחנו נלמד מזה לעצמינו, גם מי שמרגיש שהוא עץ יבש, אין לו שום רגש, עדיין הוא יכול להיות קרבן לד', איך, על ידי שהוא עושה את רצון ד', כי לא כתוב בהלכות תפילין שאפשר להניח תפילין רק אם מרגישים טעם בתפילין, צריך להניח תפילין כי כך הקב"ה אמר, לא כתוב בהלכות מצה, שבשעת אכילת מצה ירד שומן מהפה וירגישו שיושבים בבית המקדש, צריך לקחת חתיכת מצה ולעשות את הברכה ולאכול כזית מצה, ועם העבודה הזאת מתקדשים ומתקרבים אל ד', גם קרבן עצים נקרא קרבן.

• למדנו היום שצריך להוסיף מלח על כל הקרבנות, ועל כל הדברים

שו"ת בשיעור לבחורים יום חמישי פרשת יתרו תשפ"ו

שהתרגלו להיכנס למיטה עם טלפון ורוצים לשמוע חדשות, ואפילו מי שרוצה לשמוע שיעורי תורה, כדאי מאוד שיגבילו את עצמם בשעות, שהם מקשיבים עד לשעה זה וזה, ואחרי זה סוגרים והולכים לישון.

• ואפשר גם לענות לכם בתשובה רוחנית יותר, פשוט תבקשו מהקב"ה שיעזור לכם לקום מוקדם, רבש"ע תעזור לי לקום.

• אפשר גם לבקש ממישהו שיעזור, אפשר לבקש מהאבא או מהאמא או מאחד מבני המשפחה, או לבקש מאחד החברים, היה לי פעם חבר שהייתי הולך אליו כל בוקר להעיר אותו, גם אותי מגיעים להעיר בכל שבת, בכל שבת בבוקר אני רוצה לקום מוקדם כדי ללמוד זוהר, ואני מבקש מאברך שיבוא לדפוק לי בחלון, כי בליל שבת אני יושב עם הבחורים, לכן אני מבקש שידפוק לי בחלון, אני נוטל ידיים ואני דופק בחזרה בחלון לסימן שכבר קמתי, שלא יעיר את כל בני הבית עם הדפיקות.

• עוד משהו, ברגע שהבחור מתעורר ונוטל ידיו ויוצא מהמיטה זה כבר הרבה יותר קל, אני תמיד אומר לילדים שלי שירטיבו את הפנים עם המים שנוטלים לנטילת ידיים, ככה יהיו רעננים יותר ויהיה להם קל לקום.

• אפשר גם לעשות דברים מעניינים שימשוך את האדם לקום מוקדם,

• בעז"ה נתחיל כאן משהו חדש, שאלות ותשובות עם בחורי הישיבה, הבחורים שואלים למה נותנים רק לאברכים לשאול שאלות הם גם רוצים, יש כאן שואל חשוב שיקריא את השאלות, כל בחור שרוצה לשאול שילך אליו להציע לו את שאלתו.

ש. בחור שואל איך אפשר לקום מוקדם?

• ת. זו שאלה טובה, לבחורים קשה לקום מוקדם, אני יכול לענות טכני ואני יכול לענות יותר רגשי, אם אתם רוצים טכני, התשובה היא: אם הולכים לישון מוקדם אפשר לקום מוקדם, אבל צריך לדעת שזה לא קורה מללכת לישון מוקדם רק יום אחד, אם ביום אחד הלך הבחור לישון מוקדם, הוא עדיין לא יוכל לקום מוקדם, כי חסרים לו שעות שינה בריאות, יש לכל בחור סכום של שעות שהוא צריך לישון, ילדים קטנים יושנים 14 שעות, הולכים לישון ב 6 בערב וקמים בשמונה, ומשנה לשנה הכמות יורדת, יש בחור חלש שהוא צריך שמונה עד תשע שעות, ואם הוא הולך כלילה לשמחה, והוא קם בבוקר מוקדם לישיבה, בסוף הוא יצטרך לשלם את השעות שחסרים לו, וזה התשובה למה הרבה בחורים שואלים איך יכול להיות שהם ישנו כל כך הרבה שעות ברצף, כי הם צריכים להשלים שעות.

• אבל בן אדם שהולך לישון מוקדם אמור לקום מוקדם, הרבה בחורים

מי שכל כך רוצה לשמוע שיעורים, שילך להתפלל לפני זה, בעיקרון אין כאן שאלה, אם האופציות זה או לשמוע שיעור או להתפלל, כמובן שצריך ללכת להתפלל, אם האופציות זה או לשמוע שיעור או לעזור לאבא ואמא, כמובן שחייבים ללכת לעזור לאבא ואמא, מצוות מעשיות קודמות לשמיעת שיעורים, זה ההלכה הפשוטה והברורה.

יש אברכים שלא באים לשיעור כי בזמן הזה הם עוזרים להורים שלהם, וזה מצויין, כי זה מה שהם הולכים לשמוע לשיעור שצריך לעזור להורים, בעזרת השם השואל יתחתן, ואז לא תוכל לשאול כי יהיה שואל אחר אברך... ואם אשתך תהיה חלשה ותצטרך לעזור בבית, אל תגיד שאתה צריך ללכת לשיעור, פשוט תעשה בבית את מה שאומרים בשיעור, לעזור בבית.

בפרט אם הדבר נוגע לג' התפילות, שחרית מנחה וערבית, זה יסוד היהדות, זה קודם להכל, היהדות זה שחרית מנחה וערבית, אולי בראש שלך יהדות קשורה למשהו אחר, אני לא שואל, אבל הייתי שואל אותך, מה בראש שלך נחשב ליהדות, אולי כובע רחב נקרא יהדות, אני אומר לך שיהדות זה לקחת את התפילין ולהתפלל שחרית מנחה וערבית, וצריך על זה כל כך הרבה חיזוק, אברכים אומרים לי שהם נקרעים בעצמם כל יום כדי להגיע לבית מדרש להתפלל, ואני לא מדבר בכלל על אברכים חלשים, אני מדבר על אברכים חשובים שהיית מסכים שיהיה כתוב בדף שהם המחותרים שלך, והם פשוט נקרעים כדי ללכת לשחרית מנחה וערבית, זה לא להכעיס, רק חושבים שילכו עוד מעט ועוד מעט וזה נמשך, יש אברכים שלא מתכננים מראש איפה

כמו שאנחנו עושים בכולל בוקר, זה נכון שמי שרוצה ללמוד בין כה ילמד, אבל אנחנו משלמים להם כסף כדי שיהיה להם דחיפה לבוא לכולל בוקר, יש אברכים ששואלים אותי אם חשוב שהבן שלהם יבוא לכולל בוקר, הילדים מאוד רוצים לבוא, אני עונה להם שכן, כי ככה גם האבא יתעורר מוקדם...

יש עוד שאלות?

ש. האם זה שווה להתפלל כשבכל התפילה רק מחכים לסיים את התפילה, ראש הישיבה תמיד אומר שכשמשוה הולך עם עצבים ורק רוצים לסיים זה לא שווה כלום?

ת. כשמישהו רוצה רק לסיים את הח"י פרקים ואת אמירת כל ספר תהלים ויש לו מזה נערוו"ן אולי זה באמת לא שווה, אבל כשמגיע זמן תפילה צריך להתפלל, אין בזה שאלה, אבל שידע שזה לא הדרך הנכונה של תפילה, ד' יעזור לו שיגיע לתפילה לשמה, וצריך לבקש מהקב"ה שירצה להתפלל, שיאהב את התפילה, ושזה לא יהיה משהו עם נערוו"ן.

יכול להיות שאתה מתבלבל עם שני דברים שונים, אני לא בטוח שזה קשור לנערוו"ן, להתפלל זה עול, עול זה לא נערוו"ן, כל מה שצריך לסדר זה עול, בן אדם צריך לסיים משהו יש לו עול מזה, וזה בסדר, טוב לגבר כי ישא עול מנעוריו, נערוו"ן זה משהו שעושה מרה שחורה, זה משהו אחר לגמרי.

ש. הכי חשוב זה לשמוע שיעורים, מה עושים כשעוד לא התפללו מנחה ומתחילים שיעור?

ת. אין ספק שצריך ללכת להתפלל מנחה, אין כאן שאלה בכלל, אבל

מצויין ואברך מצויין, זה מי שהולך להתפלל שחרית מנחה וערבית.

- אני רוצה שתגיד לי אתה מה זה בחור חשוב, אני לא השואל, אבל זו חכמה שהרבה אנשים משתמשים בה, הנשיא כאן בארה"ב עושה את זה הרבה, כשעשו איתו עימות ושאלו אותו שאלות, כל פעם שלא ידע לענות הוא היה עונה בחזרה בשאלה, למשל כששאלו אותו 'מה אתה כנשיא עשית משהו טוב למען האזרחים', הרי אין לו מה לענות על זה, ולכן הוא ענה בחזרה בשאלה, ואני גם יענה לך בשאלה, מה

- אני רוצה שאת זה תקחו לחיים שלכם, אם אצליח להכניס בכס להתפלל שחרית מנחה וערבית בכל יום היה שווה לי כל הישיבה, היה שווה לי לעבור כל מה שעברתי בפתיחת הישיבה, אוי אוי האט זיך עס געלוינט, אם אפעל אצלכם להתפלל שחרית מנחה וערבית הכל שווה לי.

- עצם השאלה היא שאלה נכונה, כי מספרים על אחד הצדיקים שמישהו שאל אותו מה ללמוד אם יש לי רק רבע שעה ביום ללמוד, אמר לו הצדיק שילמד ספרי מוסר, ושאל היהודי, למה לא ללמוד דברים עיקריים באותו זמן כמו חומש משניות וגמרא, ענה לו הצדיק, אם תלמד ספרי מוסר ברבע השעה, תמצא פתאום שיש לך הרבה יותר זמן ללמוד מרבע שעה, אז זה נכון בעיקרון גם לגבי השיעורים, אם יש לך זמן או ללמוד שעה בדרך הלימוד ביום או להקשיב לשיעורים שעה ביום, הייתי עונה לך עדיף שתבוא לשיעורים שעה ביום, כי אז תראה שיש לך המון זמן לדרך הלימוד ושאר דברים, אבל להתפלל אי אפשר להתפלל אחרי השיעור כשזמן תפילה

יתפללו מנחה, ופתאום מוצאים את עצמם ברגע האחרון לפני מנחה, והם מתביישים להתפלל בלי כובע וחליפה, אני הייתי מייעץ לרוץ לבית כנסת להתפלל גם אם אין כובע וחליפה, וכמובן צריך לזכור הכל לפני זה ולתכנן הכל מראש.

- יהדות זה לא כובע ולא גרביים לבנות או שחורות, אני גם הולך כך וזה מאוד חשוב אצלינו, ואמשיך ללכת ככה בגאון ועוז, אבל זה לא היהדות, לא כובע ולא קפטן ירושלמי שנראה ממש פלאי פלאים, אני לא רוצה לזלזל באף אחד, יש אנשים שלובשים בגדים כאלו ואין כלום בפנים, הם באים לציון של רבינו וניגשים אליהם לבקש ברכה, לפעמים הם בעלי תשובה שיש להם עדיין עגיל בצד אחד, והם אוכלים בד"ץ ארזי הלבנון, או בד"ץ יער בעל שם טוב, כל מיני דברים שהערב רב בארץ ישראל עושה, אבל הם לבושים עם קפטן ירושלמי, הם בדרך בעזרת השם להיות יראי השם אבל בינתיים לא יודעים כלום, היו להם שערות ארוכות, ועשו קו אחד של תגלחת באמצע הראש, ולפעמים שוכחים משהו, או שבאים עדיין עם כפכפים לבנים או משהו אחר שמרמז עליהם, או שהם לובשים על זה איזה ג'קט מזור, אני לא מזלזל לא בג'קט ולא בכיפה לבנה שהם לובשים, אבל יהדות זה שחרית מנחה וערבית.

- אני רוצה שתגיד לי מה זה אברך מצויין ובחור מצויין, זה מעניין שאצל יהודי מבוגר כבר אין יהודי מצויין וכו', אז בגיל הזה הכי חשוב כמה בנינים יש להם... אבל כעת הנושא אצלכם מי המצויין, מי הצליח להיכנס לאותה ישיבה, מי הצליח לקבל כתב נתקבל, נראה לי שבגיל שלושים הכל פג תוקף, ואני אומר לכם כבר עכשיו מה זה בחור

למעשר זה שלו, כמו שחז"ל אומרים [ברכות לה:]: על אוכל לפני ברכה שזה של הקב"ה, ואחרי הברכה זה שייך לאדם, לד' הארץ ומלוואה, הכל שייך להקב"ה, לי הכסף ולי הזהב נאום ד', אולי הנשיא אומר לי הכסף ולי הזהב נאום טראמפ, אבל הקב"ה אומר שהכל שלו, וכל עוד שאנחנו לא מפרישים מעשרות זה שלו.

כשבחור מקבל מאבא שלו חמישים דולר, זה יהיה לו קשה לשבור את זה, ועדיף שאבא שלו יתן לו חמישים שטרות של דולר אחד, כי השטרות הגדולות נחשבות לעבודה זרה ולא נוגעים בזה, אברך אחד הראה לי את השטר של מאה דולר, ואומר לי שזה הרבי שלו והוא מנשק את השטר, אני חושב שזה ממש שאלה של עבודה זרה, אותו דבר כשמנשקים משהו שעושה כסף ומחבבים אותו הכל בגלל הכסף רחמנא ליצלן, כשאברך מקבל עכשיו חזרת מסים עשר אלף דולר, הוא צריך לדעת שזה לא שלו, רק אחרי שמפריש להקב"ה הוא מקבל תשע אלף דולר.

צריך לבקש מהקב"ה שיזכו לתת צדקה למקום הנכון, יש אנשים נוכלים שיודעים להסתובב בבתי כנסת ולבכות ולעשות סיפור שלא מתחיל ולא נגמר, אין חתן ואין כלה, הכל בלוף, מספרים על אבא עם מחלה וכו', ממש גניבה לכל דבר, ובבילה הם יוצאים להימורים ירחם השם, צריך לבקש מהקב"ה שנדע לאן לתת צדקה, אפילו אני שאני חושב שאני יודע להיזהר ולא ליפול בזה, גם נפילתי בזה כמה פעמים, הסתובב כאן יהודי שלא הרגיש טוב והסתלק לבית עולמו, ועשו קמפיין התרמה לילדים שלו, ומישהו עצר אותי ושאל אותי היתכן שאני לא עוזר לילדים שלו, למה אני עסוק רק עם הישיבה שלי וכו', הודעת

עובר, זה נכון שבשיעור תקבל חיזוק להתפלל, אבל מתי, אתה צריך קודם להתפלל.

- עוד שאלה אחת ובזה נסיים בעז"ה.

ש. האם בחור צריך לתת צדקה, רואים שכל מי שאוסף כסף בבית מדרש מדלג על הבחורים, אולי בחורים לא צריכים לתת צדקה?

• ת. כשאני הולך לאסוף כסף אני עובר גם אצל הבחורים, ואם הוא עונה לי שהוא בחור, אולי הייתי צריך להגיד לו שבגלל שהוא בחור הוא צריך לתת לי יותר, הרי אין לו הוצאות, לפעמים עומד בחור עם זקן יותר גדול ממני ועושה פרנסה ועוד עונה לי שהוא בחור, אז מה, האם תפילין הוא לא צריך להניח כי הוא בחור, חס ושלום, בחור חייב בכל המצוות, היום רואים שאין לבחורים ד' מינים, אני לא יודע מאיפה הקטנות הדעת הגיעה, אולי מזה שפעם היה הכל מאוד יקר, ובכל עיר היה רק סט אחד של ד' מינים, ב"ה שאצלינו בהיכל הקודש יש ד' מינים לכל ילד ולכל בחור, אולי לאברכים קשה להשיג ד' מינים כי יש להם הרבה יותר הוצאות, אולי צריך לעשות הפוך שהאברך יבקש מהבחור את הד' מינים כדי לנענע, כי לבחור יש כסף ולאברך אין כסף...

• לעצם השאלה האם בחור צריך לתת צדקה, בוודאי, בחור צריך להפריש מעשר לצדקה על כל כסף שנכנס לו לכיס, אם מישהו נותן לו כסף הוא חייב לעשר, ואם יעשר הוא יראה הצלחה גדולה, אולי זה מאוד מאוד קשה לשבור שטר של מאה, ולכן כדי לדעת שכשמקבלים כסף זה עוד לא שלנו עד שמעשרים, אברך עבד קשה שבוע שלם, וקיבל אלף דולר, הוא צריך לדעת שהכל שייך להקב"ה, ואחרי שיפריש מאה דולר

לגייס לו כסף, ואחרי השיעור בליל שישי נכנסתי למוהרא"ש וסיפרתי לו, אמר לי מוהרא"ש אתה תדאג שהישיבה תמשיך, ושיהיה כסף לישיבה ולתלמוד תורה ולבית הדפוס, והוא כבר יסתדר.

אני לא אומר לכם לאן לתת צדקה, תעשו התבודדות על זה, אבל אתם צריכים לדעת שאתם צריכים לתת צדקה, ואם החבר שלך מתחתן ואוספים כסף שיהיה להם לימוזינה לחזור הביתה... אולי תשאל רב אם זה נחשב לצדקה, היום זה לא לימוזינה היום מביאים איזה טנדר גדול, ובאמצע החתונה אוספים כסף לזה, כי הבחור מגיעים מבית שבור, והיא מגיעה מבית שבור, וביחד הולכים להקים בית שבור... צריך לקחת אותם הביתה עם רכב כזה, אני לא יודע אם מותר לתת את זה מהכיס, גם על זה צריך לשאול, אבל מצדקה בטח שאי אפשר לתת, צדקה זה לעניים, ואם החבר שלך חייב מקהלת צפרדעים לחופה שלו ואוסף כסף על זה, צריך לשאול את הרב אם אפשר לתת על זה צדקה.

ש. האם צריך לתת גם חומש?

ת. זה לא חובה, זה משהו מעל החובה, זה כמו מצות ריחיים של יד... בכרסלב יותר נהגו בזה כי רבינו אמר למישהו לתת חומש [שיחות הר"ן שיחה רפ"ט], רבינו לא אמר את זה לכל אחד, יש אנשים שקונים נדל"ן והם מרוצים עם חמש או עשר בתים, אבל רוב האנשים קונים עוד ועוד, ויש להם מאות בתים והם עדיין לא מרוצים, אותו דבר זה בצדקה, יש כאלו שמרוצים עם מעשר, ויש כאלו שרוצים יותר ויותר הם רוצים לתת חומש, וזה ככה בכל דבר בעבודת השם, יש אנשים ששואפים תמיד לעשות יותר ולתת יותר.

לכולם שצריך לעזור לילדים, ואחרי זה מתקשר אחד הילדים ושאל אותי למי בדיוק אני אוסף כסף, אין להם הוצאות, הביטוח מכסה את כל מה שצריך וכו', לא הבנתי איך הצליחו לשגוע אותי בנוכלות, אחרי זה היה לי עוד סיפור כזה, שהגיעו לשאול אותי היתכן שאני לא עוזר לאחד האברכים שמסתובב כאן, אחרי שהיתה אצלו בבית שריפה נוראית, והכל נשרף לגמרי, עשיתי קמפיין מהיר, סידרנו לו מליון דולר, ואחרי זה הבן אדם אומר לי שהוא מלא בהכרת הטוב שהביאו לו כסף, אבל אולי כדי לאסוף כסף לבעל הדירה, כי הוא רק שוכר, והוא שמח שנשרף הכל, כי הבגדים שלו היו מיושנים ומקורעים, ועכשיו כל החנויות נתנו לו לקחת מה שרוצה, וקנה בגדים חדשים לכולם בחינם, והוא מוכן לקחת מליון דולר, אבל צריך לעזור לבעל הדירה...

אני לא רוצה שתקחו את המילים שלי בצורה קיצונית, וכמובן שצריך לעזור לכל אחד, אבל להיזהר לא להיסחף רגשית ממישהו שמנסה לרכוב עליכם, אתם רוצים עוד סיפורים? היה לי פעם סיפור שמישהו בכה אלי שאין לו איך לשכור דירה וזה עולה הרבה כסף, והם מבקשים מראש עשרים אלף דולר לבטיחות, הלכתי הביתה ודיברתי עם אשתי אולי נוכל לעזור לו וכו', אחרי חצי שנה הוא הגיע לשאול אותי לאן להשקיע חמישים אלף דולר שיש לו בצד, אמרתי לו מה זה הדבר הזה, לא סיפרת לי שיש לכך כסף בצד... אתם תמשיכו לתת צדקה איפה שמאיר לכם, ואני אמשיך לציית למוהרא"ש, כי פעם הגיע אלי יהודי מיבנאל שהיו מהקרובים ביותר למוהרא"ש ובכה אלי שהוא בחובות וכו', רציתי מאוד לעזור לו, ועוד לא הספקתי לדבר עם מוהרא"ש על זה, וכבר התחלתי

חומש, אולי לי זה יותר קל כי יש לי הרבה כסף... אבל האמת היא שמי שמרוויח המון כסף זה יותר קשה, כי מי שמרוויח בשנה מאה מיליון דולר צריך לתת עשרים מיליון דולר לצדקה, וזה מאוד קשה לתרום כזה סכום.

• ברוך השם מאז ההתקרבות שלי אני נותן חומש ובדרך כלל אפילו יותר, מאז שראיתי שיחה זו, ושמעתי ממוהרא"ש שאמר שאחד מחסידי ברסלב אמר שהוא לא מפחד לעלות לבית דין של מעלה כי הוא נתן חומש, מאז התחלתי להקפיד על

לשמיעת השיעורים

קול ברסלב: 9191-444-1212

- פנימי -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: ushiseb@gmail.com